ŠIFRA
UČENIKA

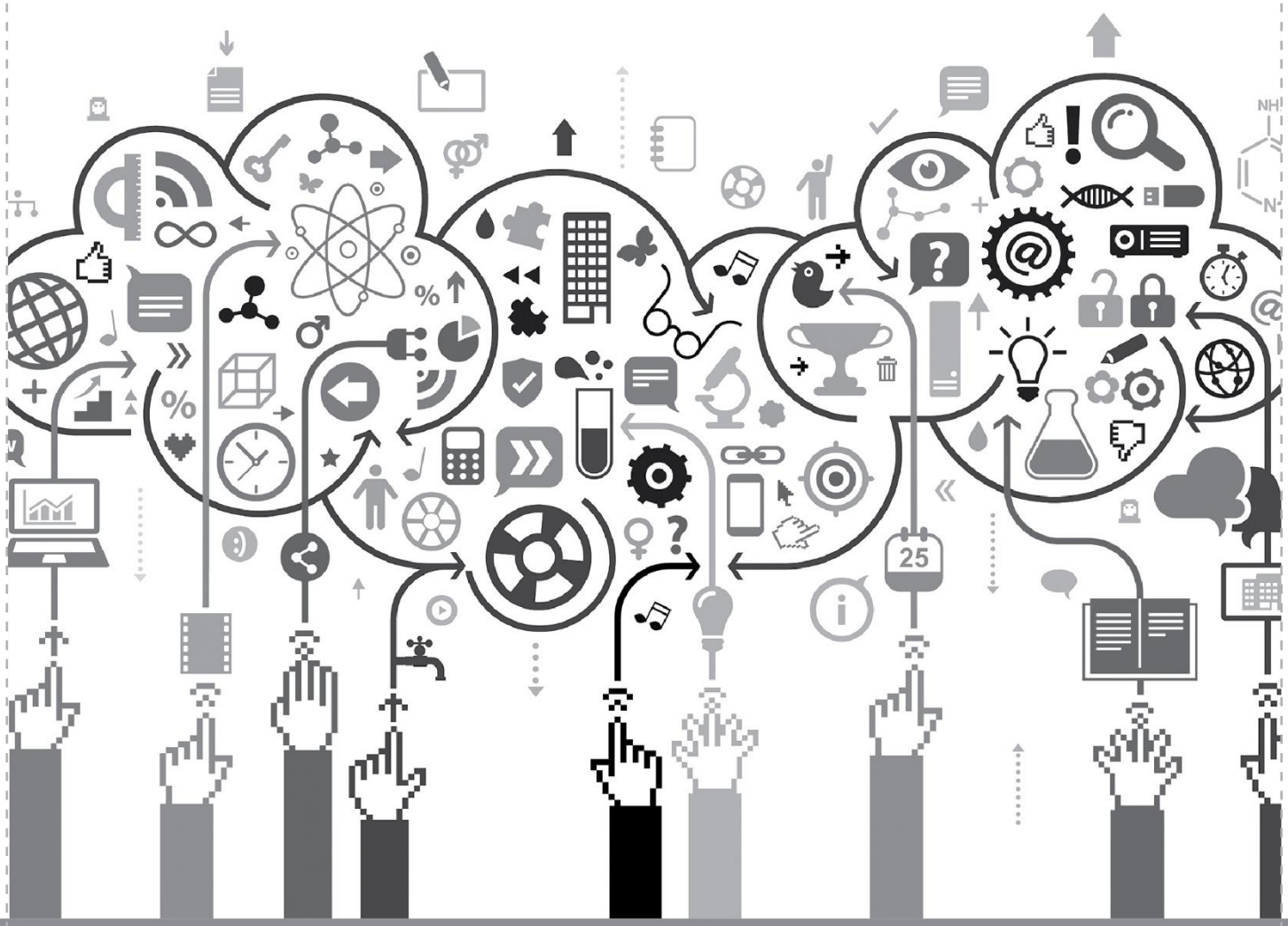

MATURSKI I STRUČNI ISPIT

CRNOGORSKI-SRPSKI, BOSANSKI, HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

ŠKOLSKA 2021/2022.

VRIJEME TRAJANJA TESTA JE 180 MINUTA

Za vrijeme testa nije dozvoljena upotreba elektronskih uređaja.

Učenik/učenica ne smije na bilo koji način otkrivati u testu svoj identitet ili se direktno obraćati ocjenjivaču.

Test MORA biti ČITKO napisan hemijskom olovkom. Učenik/učenica može da piše ćirilicom ili latinicom, pisanim ili štampanim slovima, ekavskim ili ijekavskim izgovorom, jotovanom ili nejotovanom varijantom. Ako piše štampanim slovima, MORA istaći veliko slovo.

Test sadrži zadatke koji se rješavaju na jedan od sljedećih načina:

- → zaokruživanjem broja ispred tačnog odgovora
- → pisanjem kratkog odgovora
- → pisanjem dužeg odgovora
- → pisanjem funkcionalnog teksta
- → pisanjem eseja

Uz test si dobio/dobila **list za odgovore** za zadatke višestrukog izbora.

Potrebno je da na odgovarajuće mjesto pažljivo **prepišeš** svoje odgovore.

Zadatak će se vrednovati s nula bodova:

- → **ako je odgovor netačan**
- → **ako odgovor na zadatak višestrukog izbora NIJE prenijet na list za odgovore**
- → **ako je zaokružen ili napisan i tačan i netačan odgovor**
- → **ako je nečitko napisan odgovor/esej**
- → **ako je odgovor/funkcionalni tekst/esej napisan grafitnom olovkom**
- → **ako funkcionalni tekst/esej NIJE napisan na predviđenom mjestu, već samo na listovima za koncept** (pisanje koncepta nije obavezno)

Ukoliko pogriješiš, prekriži i odgovori ponovo. Kad završiš, provjeri svoje odgovore.

Srećno!

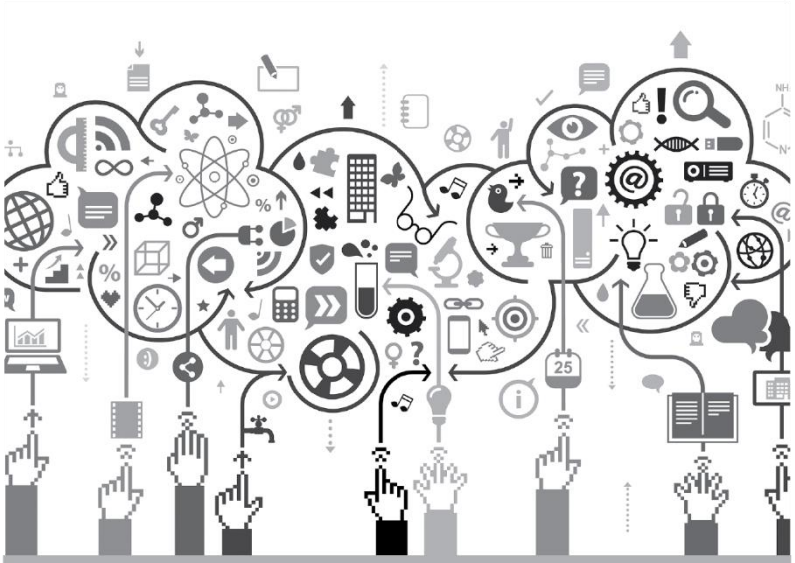

PRAZNA STRANA

Na osnovu teksta *Mladi – društveni dekor ili društveni kapital* i tabele odgovori na pitanja 1, 2, 3, 4 i 5.

Mladi – društveni dekor ili društveni kapital

Od mladih se u periodu odrastanja očekuje da na skoro svim područjima ljudskog djelovanja razviju određene socijalne vještine i sposobnosti koje će im koristiti kako bi preuzeli trajne društvene uloge. Upravo je taj period najpodložniji stalnim transformacijama mišljenja, preispitivanjima istih, preuzimanju određenih obrazaca ponašanja, ali i modelovanja načina mišljenja i posmatranja i reagovanja na izvjesne društvene događaje, kao i na društvo u cjelini. S tim u vezi, sprovedeno je istraživanje kako bi se vidjelo koliko se kroz aktivnosti što obavljaju u svom slobodnom vremenu mladi socijalizuju i koliko upravo izbor aktivnosti koje će obavljati u slobodno vrijeme može uticati na izbor buduće profesije.

Koliko često ste se bavili sportskim aktivnostima u proteklih nedjelju dana?

	Total	Pol		Starost		Status			Ekonomski status			Region			Tip	
		Muški	Ženski	16-21	22-27	U procesu obrazovanja	Završio školovanje zaposlen	Završio školovanje nezaposlen	Ispod prosjeka	Prosječna	Iznad prosjeka	Sever	Centar	Jug	Urban	Ostalo
Broj ispitanika	583	300	283	286	297	300	200	83	164	345	74	168	283	132	384	199
Svakodnevno / skoro svakodnevno	31.1	45	17	37	26	33	32	23	33	29	36	30	33	30	32	29
Par puta nedeljno	23.5	25	22	23	24	25	23	20	22	23	27	24	20	30	22	26
Jednom nedjeljno	13.6	12	15	13	14	14	10	21	12	15	10	17	14	10	12	16
Rjeđe od jednom nedjeljno	10.2	8	13	8	12	10	12	6	8	12	8	10	11	9	11	8
Ne bavim se tom aktivnošću uopšte	21.6	10	34	19	24	18	23	29	25	21	19	20	23	21	22	21
Total	100%															

(Priređeno prema: *Mladi – društveni dekor ili društveni kapital*, Miloš Knežević i Petar Đukanović, Centar za građansko obrazovanje, Podgorica, 2016)

1. Šta je povod istraživanja *Mladi u Crnoj Gori – društveni dekor ili društveni kapital?*

1. Način na koji omladina provodi svoje slobodno vrijeme.
2. Izbor profesije kojom će se mladi baviti u budućnosti.
3. Veza između slobodnih aktivnosti i buduće profesije.

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora i rješenje prenesi na list za odgovore.

1 bod

2. Koliko ispitanika starosti od 16 do 21 godine je učestvovalo u istraživanju?

_____

1 bod

3. Ako je konstatacija tačna, zaokruži T, a ako nije tačna, zaokruži N.

Socijalne vještine pomažu mladima da preuzmu društvene uloge.	T N
Osobe ženskog pola se više bave sportskim aktivnostima.	T N
Sportskim aktivnostima se ne bavi čak 21,6% mladih ispitanika.	T N

1 bod

4. Koliko se procenata mladih, od 300 ispitanika koji još uče, svakodnevno bavilo sportskim aktivnostima?

_____

1 bod

5. *Mladi jesu društveni kapital.*

Pozivajući se na tekst, obrazloži konstataciju.

_____

_____

1 bod

6. Zaokruži broj ispred riječi koja nije tačno napisana, pa rješenje prenesi na list za odgovore.

1. predškolski
2. gledaoci
3. istopiti
4. čitaoc

1 bod

7. Odredi u kojem su padežu podvučene riječi u rečenici: *Kako bismo krenuli njegovim stopama, moramo utvrditi kuda se uputio glavni junak romana…*

stopama _____

junak _____

romana _____

1 bod

Pročitaj odlomak iz *Gorskog vijenca,* pa riješi zadatke 8, 9 i 10.

Najgore im pak bjehu tavnice
pod dvorove đe dužde stojaše;
u najdublju jamu koju znadeš
nije gore no u njih stojati:
konj hoćaše u njima crknuti
čovjek pašče tu svezat ne šćaše
a kamoli čojka nesretnjega.

8. Napiši ime lika koji kazuje stihove.

_____

1 bod

9. U riječima lika uočava se:

1. njegova naivnost
2. njegova ljudskost
3. njegov primitivizam
4. njegova nesnalažljivost

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora i rješenje prenesi na list za odgovore.

1 bod

10. Na koga se odnosi zamjenica *im* iz prvog stiha?

_____

1 bod

11. U rečenici su napravljene <u>dvije</u> greške. Pronađi ih i ispravi tako što ćeš rečenicu napisati tačno.

Iako mi za svo to vrijeme nije tražio pomoć, poćiću da mu pomognem.

_____

1 bod

12. Poveži primjere i leksičko-semantičku kategoriju (jedna kategorija je suvišna**).**

primarno – prvo	homonimija
glava kupusa – glava motora	paronimija
ruža – Ruža	antonimija
zapamtiti – zaboraviti	sinonimija
	polisemija

1 bod

Pročitaj odlomke iz pjesme *Santa Maria della Salute,* pa riješi zadatke 13 i 14.

A) *Zar nije lepše nosit lepotu,*
svodova tvojih postati stub,
nego grejuć svetsku grehotu
u pepo palit srce i lub;
tonut o brodu, trunut u plotu
đavolu jelu a vragu dub?
Zar nije lepše vekovat u te,
Santa Maria della Salute?

B) *Zar meni jadnom sva ta divota?*
Zar meni blago toliko sve?
Zar meni starom, na dnu života,
Ta zlatna voćka što sad tek zre?
Oh, slatka voćko tantalska roda,
Što nisi meni sazrela pre?
Oprosti meni grešne zalute,
Santa Maria della Salute.

13. A) Ko je autor stihova?

_____

1 bod

B) Napiši vrstu strofe.

_____

1 bod

14. Koji je glavni motiv u prvoj, a koji u drugoj strofi pjesme *Santa Maria della Salute?*

Glavni motiv u prvoj strofi _____

Glavni motiv u drugoj strofi _____

1 bod

Pročitaj odlomak iz djela *Gospoda Glembajevi,* pa riješi zadatke 15 i 16.

SILBERBRANDT *jezuitski lažljivo, lakajski bijedno i monotono ispovjednički:* Vi ste neupućeni, gospodine doktore, jer da ste upućeni u karitativni rad Preuzvišene milostive barunice, ne biste sve te divne kršćanske rezultate mogli nazvati paradom! Dozvolite mi: cifre govore. Samo tekuće godine pod predsjedništvom barunice izdano je... *spremno i rutinirano vadi iz reverende svoj molitvenik i čita iz jedne ceduljice*: molim lijepo, gospodine doktore, izdano

je: sto pedeset i sedam pari cipela, tri stotine dječjih kompleta, osam stotina pedeset i troje djece predano je na zimsku prehranu, izdano dvadeset i osam hiljada potpore i poduzeto trista i osamnaest besplatnih pravnih intervencija! Ja prepuštam vašoj savjesti, gospodine doktore, da ovakve lijepe i kršćanske rezultate nazovete paradom...

15. Ko je „preuzvišena milostiva barunica“?

_____

1 bod

16. A) Navedi ime lika koji dobrotvorni rad naziva paradom.

_____

1 bod

B) Objasni zašto ga naziva tako.

_____

_____

1 bod

17. Koji pravac ne pripada avangardi?

1. ekspresionizam
2. impresionizam
3. nadrealizam
4. futurizam

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora i rješenje prenesi na list za odgovore.

1 bod

18. Napiši naziv književnog djela iz kojeg su navedeni likovi.

vlah Alija _____

Delfina de Nisenžen _____

Hemon _____

Sofija Aleksandrovna _____

2 boda

Pročitaj odlomak iz književnog djela, pa riješi zadatke 19 i 20.

Tu, na mrtvoj tački, između svoga *ne* i očevog *da,* između Veljeg Luga i Nezuka, tu, na najbezizlaznijem mestu treba tražiti izlaz. Tu je sad njena misao... Taj komadić puta preletala je njena misao bez prestanka s jednog kraja na drugi, kao što čunak leti kroz tkanje. Od mešćeme, preko polovine čaršije, pa preko pijaca do kraja mosta, ali otud bi se odmah vraćala kao od ponora, preko mosta, pijaca, kroz čaršiju, do mešćeme. I sve tako: napred-natrag, napred-natrag! Tu se tkala njena sudbina.

19. Napiši ime lika koji je rekao „ne“ i ime lika koji je rekao „da“.

„Ne“ _____

„Da“ _____

2 boda

20. Objasni kako je junakinja „istkala“ svoju sudbinu i ispoštovala date riječi.

_____

_____

_____

_____

1 bod

Pročitaj odlomak iz drame „Hamlet“ koji se odnosi na Polonijevu smrt, pa uradi 21. i 22. zadatak.

HAMLET:

Ali nebu se tako svidelo

Da njega mnome kazni, mene njim.

Da bih mu bio i sluga i bič.

Sahraniću ga lepo i za smrt

Njegovu ja ću odgovarat.

Tako. I opet: laku noć. Ja moram

Da budem svirep da bih dobar bio.

21. Kako je stradao Polonije?

1. U dvoboju sa Hamletom.
2. Otrovan je sipanjem smrtonosnih kapi u uši.
3. Proboden je mačem dok je stajao iza zavjese.
4. Ispio je vino s otrovom namijenjeno Hamletu.

Zaokruži broj ispred tačnog odgovora i rješenje prenesi na list za odgovore.

1 bod

22. A) Iz navedenog odlomka prepiši stih koji je primjer paradoksa.

_____

1 bod

B) Na osnovu odlomka i cjelokupnog djela objasni smisao tog paradoksa, odnosno Hamletove rečenice.

_____

_____

1 bod

23. Pored navedenog djela napiši rod i vrstu kojima pripada.

Djelo	**Rod**	**Vrsta**
Sumatra		
Antigona		
Derviš i smrt		
Kanjoš Macedonović		

2 boda

24. Napiši umjesto Matije Vujačića molbu za prijevremeno izdavanje diplome kako bi mogao na vrijeme da preda dokumenta za upis na željeni fakultet. Koristi odgovarajuće podatke iz teksta.

Matija Vujačić (Ulica Iva Brkanovića 23, 85 330 Kotor), maturant Gimnazije Kotor (Dobrota bb, 85 330 Kotor), želi da studira na Univerzitetu primijenjenih umjetnosti u Beču. Upis počinje 20. juna 2023. godine. Svečana dodjela diploma u njegovoj školi održaće se 25. juna 2023. godine.

Vodi računa o svim elementima koje treba da sadrži molba, kao i o poštovanju norme standardnoga jezika.

8 bodova

KONCEPT molbe

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

MOLBA

25. Ponuđene su dvije teme za pisanje eseja. Zaokruži broj ispred teme koju si odabrao/odabrala. Oblikuj esej koji sadrži od 250 do 300 riječi.

• Prilikom razvijanja teme, koristi odgovarajuće primjere/podatke uz argumentovanje sopstvenih stavova.

• Poštuj zahtjev o broju riječi +/-10% (ocjenjuje se sastav koji ima od 225 do 330 riječi; ako esej ima manje od 225 riječi, NE ČITA SE, a na 330. riječi PRESTAJE čitanje).

•Vodi računa o jezičkoj pravilnosti i čitljivosti teksta.

1. Lice i naličje interneta

Uputstva za pisanje eseja:

→ Iznesi svoje mišljenje o značaju interneta u životu mladih.

→ Ukaži na dobre i loše strane interneta.

→ Ukaži na značaj edukacije mladih o rizicima koje internet donosi.

2. Avlija kao Karađozova pozornica

Uputstva za pisanje eseja:

→ Ukaži na osnovne odlike djela (autor, kompozicija, glavni likovi).

→ Opiši upravnika „ove čudne i strašne ustanove“ i njegov odnos prema zatvorenicima.

→ Zauzmi stav prema Karađozovim gledištima na krivicu, krivce i nevine.

13 bodova

KONCEPT ESEJA

KONCEPT ESEJA

KONCEPT ESEJA

ESEJ

ESEJ

ESEJ

ESEJ
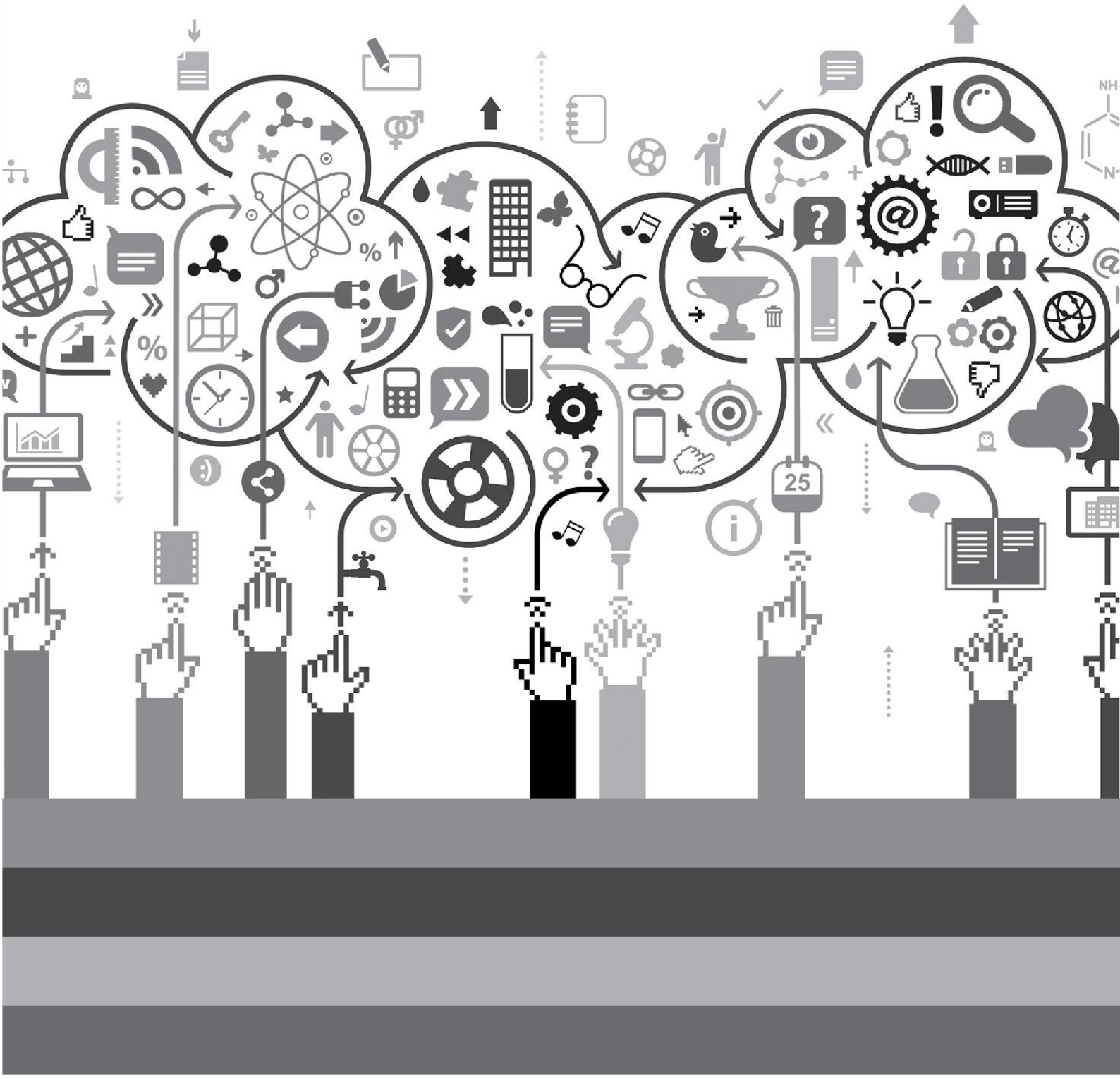
MATURSKI I STRUČNI ISPIT MATURSKI I STRUČNI ISPIT